

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně: **V. M.**, bytem ..., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.6.2012, č. j. ...

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 14.6.2012, č. j. MPSV-UM/4677/12/9S-JMK **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou žalobkyně napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 14.6.2012, č. j., kterým bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně, Kontaktního pracoviště Brno-město (dále jen správní orgán prvního stupně) ze dne 20.4.2012, č. j. a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo podle ust. § 68 odst. 1 písm. g) a v návaznosti na ust. § 49 a ust. § 53 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní sociální podpoře) rozhodnuto o

odejmutí dávky státní sociální podpory – příspěvku na bydlení ode dne 1.4.2012, protože nárok na tuto dávku ke dni 23.8.2011 nevznikl.

Žalobkyně v žalobě namítá, že rozhodnutí žalovaného není dostatečně odůvodněno. Podle žalobkyně je argumentováno pouze citací právních ustanovení bez jejich vzájemného propojení a odůvodnění souvislé návaznosti. K argumentaci potvrzující nutnost zamítnout odvolání jsou podle názoru žalobkyně využity stejné argumenty, o které opírala svá tvrzení žalobkyně. Žalobkyně má za to, že není proveden výklad daných ustanovení, který by vedl k přesvědčivé argumentaci potvrzující právní názor žalovaného, opačný od názoru žalobkyně. Žalobkyně namítá, že řádně odůvodněno není ani konstatování žalovaného, že aplikace zákona č. 75/1994 Sb. není přílehlavá. Žalobkyně považuje rozhodnutí z tohoto důvodu za nepřezkoumatelné.

Rozhodnutí žalobkyně považuje rovněž za nesprávné. Žalobkyně uvádí, že užívala byt v Domově důstojného stáří před nabytím účinnosti zákona o sociálních službách na základě nájemní smlouvy dle občanského zákoníku. Její bydlení je tedy podle jejího názoru možné považovat za bydlení v souladu s ust. § 24 zákona o státní sociální podpoře. Žalobkyně namítá, že bytová jednotka, povinnost úhrady za poskytování ubytování, možnost zřízení trvalého pobytu a vázanost užívání prostor občanskoprávní dohodou nebylo změněno, změnil se pouze statut užívání, který byl navíc dán zákonem o sociálních službách, který vymezuje pobytové služby jako součást sociálních služeb. Žalobkyně uvádí, že pobytové služby nejsou poskytovanou péčí výhradním požitelům příspěvku na péči, že užívání služby je limitováno hrazením pobytových nákladů a že pouhým předpokladem je využívání služeb, které jsou však účtovány zvlášť. Žalobkyně má za to, že smluvní vztah je založen nejen zákonem o sociálních službách, ale v obecné rovině a v částech, které zákon neupravuje, též občanským zákoníkem. Žalobkyně namítá, že smlouva o poskytování sociálních služeb v části věnované bydlení je stále založena na principu občanskoprávní dohody a v části bydlení naplňuje všechny znaky ust. § 685 a násl. občanského zákoníku. Žalobkyně uvádí, že v Domově je možné zřízení trvalého pobytu, který lze podle ust. § 10 zákona č. 133/2000 Sb. zřídit v místě bydliště, které je určeno pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci. Z pohledu ust. § 24 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře lze podle žalobkyně toto bydlení považovat za bydlení v zařízeních určených k trvalému bydlení. Žalobkyně dále uvádí, že smlouva o poskytování sociálních služeb v části vymezující pobytové služby vymezuje samostatné užívání obytné jednotky. Bydlení žalobkyně lze podle jejího názoru považovat za nájem bytu či obytné místnosti v zařízeních určených k trvalému bydlení, neboť zcela zjevně jde o nájem (užívání s prvky nájemního práva, neboť bez úhrady nákladů spojených s bydlením nelze oprávněně byt užívat) a současně jde o byt či bytovou jednotku vymezenou příslušnými právními předpisy. Žalobkyně má za to, že na danou problematiku výkladu ust. § 24 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře je třeba pohlížet širěji, jako u rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6.10.2010, č. j. 3 Ads 23/2010-98.

S ohledem na uvedené skutečnosti bylo rozhodnutí žalovaného vydáno v rozporu se správním řádem, obecnými zásadami správního řízení a smyslem zákona o státní sociální podpoře. Proto žalobkyně navrhuje soudu, aby rozsudkem rozhodnutí žalovaného, stejně jako rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, když zcela setrval na svém právním stanovisku zde uvedeném. Žalovaný uvedl, že ze Smlouvy o poskytování služeb sociální péče v domě pro seniory plyne, že v daném případě jsou poskytovatelem (BETÁNIE – křesťanská pomoc, OS) žalobkyni poskytovány služby

sociální péče dle ust. § 49 zákona o sociálních službách, které zahrnují kromě ubytování i další činnosti. Naproti tomu nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu. Žalovaný má tedy za to, že správní orgán prvního stupně postupoval správně, když sociální dávku žalobkyni odejmul. Žalovaný navrhuje soudu, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 12.1.2007 žalobkyně a poskytovatel (BETÁNIE – křesťanská pomoc, OS) uzavřeli smlouvu podle ust. § 49 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách) nazvanou Smlouva o poskytování služeb sociální péče v domě pro seniory. Dle čl. X bod 2 tato smlouva nahrazuje původně uzavřenou smlouvu nájemní ze dne 7.4.2004.

Dne 18.4.2012 bylo žalobkyni doručeno oznámení o zahájení správního řízení, v jehož rámci byla žalobkyně poučena o právu navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, nahlížet do spisu. Svého práva žalobkyně využila zasláním písemného vyjádření doručeného správnímu orgánu prvního stupně dne 24.4.2012, v němž uvedla tutéž argumentaci jako v podané žalobě.

Dne 20.4.2012 správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí (vypraveno dne 27.4.2012) č. j. ... kterým bylo rozhodnuto o odejmutí dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení žalobkyni, protože nárok na dávku ke dni 23.8.2011 vůbec nevznikl. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala včasné odvolání.

Dne 14.6.2012 bylo vydáno rozhodnutí žalovaného č. j., které je předmětem tohoto soudního přezkumu.

Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s. ř. s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Předmětná věc byla projednána bez nařízení jednání, neboť byly splněny zákonné podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.

Žaloba je důvodná.

Žalobkyně vytýká žalovanému mimo jiné to, že jeho rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností z důvodů nedostatečného odůvodnění. Soud se proto nejprve věnoval této námitce, neboť pouze v případě přezkoumatelného rozhodnutí je zpravidla možno hodnotit i jeho zákonnost.

Podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí uvést důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího

správního soudu (např. rozsudek ze dne 23. 7. 2009, č.j. 9 As 71/2008 – 109, dostupný na www.nssoud.cz) „Funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost. Je proto nutné, aby se správní orgán v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu vypořádal s námitkami účastníků řízení, přičemž z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené.“ Obdobně z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, dostupného na www.nssoud.cz, vyplývá, že „nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o oprávněm prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí zpravidla spočívající v nedostatku jeho důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].“

Na základě studia správního spisu lze konstatovat, že žalobkyně v odvolání namítala, že smlouva o poskytování sociálních služeb v části věnované bydlení naplňuje všechny znaky ust. § 685 a násl. občanského zákoníku a že vymezení nájemce bytu uvedené v ust. § 24 zákona o státní sociální podpoře je nutné vykládat širěji. Dále žalobkyně namítala, že zákon o sociálních službách lze vykládat jako lex specialis k občanskému zákoníku, neboť jde o občanskoprávní oblast v zařízení sociálních služeb, a že její bydlení naplňuje obecné znaky bytu. Žalobkyně v odvolání poukazovala rovněž na skutečnost, že znaky nájmu bytu jsou v jejím případě splněny rovněž tím, že v Domově důstojného stáří je možné zřídit trvalý pobyt, který lze podle ust. § 10 zákona č. 133/2000 Sb. zřídit v místě bydliště užívaném na základě nájmu. Žalobkyně namítala, že nebylo smyslem ust. § 24 zákona o státní sociální podpoře zamezit možnosti přiznávání dávky osobám v sociálních zařízeních hradícím náklady spojené s ubytováním, a že zákonodárce neseznává výklad zákona čistě pravopisně, ale právě jako ochranu všech osob užívajících řádně prostory k bydlení. S poukazem na ust. § 2 zákona č. 72/1994 Sb. je podle názoru žalobkyně možné pod pojem „byt“ zařadit i užívání bytu na základě smlouvy o poskytování sociálních služeb. V závěru odvolání žalobkyně vyjádřila názor, že její bydlení je nájemní, neboť jej nemůže užívat bez smlouvy a současně bez úhrady nákladů souvisejících s ubytováním.

Přestože žalobkyně v odvolání uvedla konkrétní argumenty na podporu tvrzení, že v jejím případě byly naplněny podmínky pro přiznání dávky státní sociální podpory příspěvku na bydlení stanovené v § 24 zákona o státní sociální podpoře, žalovaný se s nimi v odůvodnění rozhodnutí o odvolání dostatečně nevypořádal. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí obsahuje především shrnutí obsahu správního spisu (zejména citace jednotlivých článků Smlouvy o poskytování služeb sociální péče v domově pro seniory), následované citací několika ustanovení právních předpisů bez jakéhokoliv právního výkladu. Pokud se týká vlastní právní argumentace, omezil se žalovaný na pouhé velmi stručné tvrzení, že ze smlouvy plyne, že v daném případě jsou žalobkyni poskytovány služby sociální péče dle ust. § 49 zákona o sociálních službách, které zahrnují kromě ubytování i další činnosti, a že naproti tomu nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu. Žalovaný dále vyjádřil souhlas s postupem správního orgánu prvního stupně, který dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení žalobkyni odejmul. Závěrem žalovaný doplnil, že odkaz žalobkyně na ust. § 2 zákona o vlastnictví bytů, kde je uvedeno, co se pro účely tohoto zákona rozumí bytem, je nepřiléhavá, a že jiné skutečnosti uvedené v odvolání nelze, vzhledem k výše uvedenému, zohlednit.

Rozhodnutí žalovaného podle názoru soudu nesplňuje kritéria přezkoumatelnosti rozhodnutí, která dovedla výše citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu. Žalovaný svou argumentaci postavil na tom, že nárok na příspěvek na bydlení má pouze vlastník nebo

nájemce bytu, zatímco žalobkyni jsou poskytovány služby sociální péče podle ust. § 49 zákona o sociální péči. Skutečnost, že žalobkyni jsou poskytovány sociální služby na základě smlouvy podle ust. § 49 zákona o sociálních službách, však nebyla mezi stranami vůbec sporná. Podstatou odvolacích námitek žalobkyně bylo, že i bydlení na základě smlouvy o poskytování sociálních služeb lze po obsahové stránce chápat jako nájem bytu, a že nebylo úmyslem zákonodárce zamezit možnosti přiznávání sociální dávky osobám v sociálních zařízeních, k žádné z těchto stěžejních námitek uplatněných žalobkyní v odvolání se však žalovaný nevyjádřil. Žalovaný se v rozhodnutí výslovně vyjádřil pouze k námitce týkající se odkazu na ust. § 2 zákona o vlastnictví bytů, ale ani toto vypořádání soud nepovažuje za dostatečné. Žalovaný pouze uvádí, že odkaz žalobkyně na toto právní ustanovení není přílehavý, ale již nezduodňuje, jaké úvahy jej k tomuto závěru vedly. Z rozhodnutí žalovaného tedy podle názoru není vůbec zřejmé, z jakého důvodu žalovaný považoval námitky žalobkyně za liché, mylné nebo vyvrácené. Z těchto důvodů soudu nezbylo než rozhodnutí žalovaného podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušit jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V dalším řízení bude žalovaný povinen řádně vypořádat se všemi odvolacími námitkami tak, aby odůvodnění rozhodnutí bylo v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu a aby splňovalo kritéria přezkoumatelnosti rozhodnutí.

Pokud se jedná o zbývající žalobní námitky, tyto jsou obdobné odvolacím námitkám, které nebyly žalovaným řádně vypořádány, soudu tedy nepřisluší se těmito námitkami v této fázi zabývat.

Na základě shora uvedeného soud rozhodnutí žalovaného podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem, který krajský soud v tomto zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, nicméně ze spisu není patrné, že by jí nějaké náklady řízení vznikly, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. prosince 2013

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová